N°. 22 1831.

BREDASCHE COURANT.

Staat- Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag den 1 Februarij.

NEDERLANDEN.

Breda, den 31sten Januarij.

Gisteren is binnen deze stad gekomen om er garnizoen te houden, het 3de bataillon van den eersten ban der mobiele geldersche schutterij; terwijl van hier naar Middelburg vertrokken is, het reserve bataillon der 9de afdeeling infanterie.

— De *Staats-Courant* maakt heden de benoeming tot luitenant-generaals publiek van de generaal-majoors hertog *van Saxen Weimar*, *D. Ten Cate van Haaksbergen* en *B. J. C. Dibbetz*.

De genoemde Courant verzekert, in afwachting van in staat gesteld te worden van een en ander belangrijks, omtrent het in en om Maastricht, gedurende de blokkade gebeurde, te kunnen mededeelen, dat de berigten uit die vesting, bij het departement van oorlog ontvangen, allezins voldoende waren.

De rust was gedurende den geheelen tijd ongestoord geblaven. Aan manschappen en nog minder aan krijgsbenoodigdheden was geen gebrek. De werken der vijands wuren onbeteekenend en hadden meest gestrekt tot eigen verdediging, dan tot het geregeld aanvallen eener vesting. Zieken waren er in het geheel niet.

Volgens geruchten, zoo op het oogenblik bij ons ingekomen, zou het congres te Brussel, in de keus van een vorst nog niet hebben kunnen slagen. Lange en hevige debatten moeten er vrijdag tot laat in den avond hebben plaats gehad; men wil dat de discussien Zaturdag voortgezet zijn en dat men aan het eind eindelijk overeengekomen is, om de beslissende keus nog tot over tien dagen weder uit te stellen.

Terwijl er te Brussel aan het fabrijceren van eenen koning gearbeid wordt, is het misschien in dit oogenblik niet onbelangrijk, om al de kandidaten tot dezen nog ongebaren troon te leeren kennen; zij zijn de volgenden: De generaal *Fabvier*, de *Potter*, de Prins *van Salm-Salm*, *Charles Rogier*, *Felix de Merode*, *Leopold van Saksen-Coburg*, *Francisco de Paula*, Infant van Spanje, *Lafayette*, *Chateaubriand*, de Aartshertog *Karel van Oostenrijk*, de prins *van Oranje*, al de zonen des prinsen van Oranje, *O'Connell*, de hertog *van Nemours*, *Otto van Beyeren*, de hertog *van Modena*, de hertog *van Arenberg*, de hertog *van Leuchtenberg*, *Maximiliaan van Beijeren*, *Gustavus Wasa*, *Lodewijk Philips I*, de hertog van *Reichstadt*, de Paus, welke hij ook wezen mag, de prins *de Mérode*, Aartsbisschop *van Mechelen*, (overleden), *Frederik de Mérode*, *Werner de Mérode*, de prins *de Carignan* en een der heeren *Rothschild*, in alles dertig wel geteld, doch welke lijst thans tot op twee of drie namen verminderd is, die ingelijks weldra in het niet zullen verzinken, (*zie voorts hierorder onder Brussel*).

— Als een staaltje van militaire ondergeschiktheid bij het Belgische leger kan het volgende dienen. Zekere Mijnheer *Bourdeau*, zich noemende *Tweede kommandant der jagers van Chasteler* en *Beleg kommandant der vrijwilligers van Antwerpen* ontvangen van den generaal *Daine* order, om van voor Maastricht rugwaarts te trekken. In plaats van daar aan te voldoen schrijven zij uit hunne legerplaats *Caster* (*) aan dien generaal eenen brief waarin zij hem berigten, dat zij met *verslagenheid* en *verontwaardiging* bevel tot terugtrekken hebben ontvangen, en dat zij, veeleer naar hunne haardsteden zullen terugkeeren dan aan dien last gehoorzamen. De generaal *Daine* heeft daarop (de onpartijdigheid eischt dit te zeggen) kortbondig en met waardigheid geantwoord en gemelde heeren dringend uitgenoodigd om dadelijk hunne kompagnien te ontslaan en naar hunne haardsteden terug te keeren. Een wederantwoord, maar alleen door den heer *Bourdeau* onderteekend, kondigt de uitvoering van den verlangden terugtogt aan; maar bevat tevens scherpe gezegden tegen den generaal en eindigt met het gewone beroep van dezen tijd, namelijk op de publieke opinie, bij de verzekering, dat zij de erkentelijkheid van het Vaderland waardig zijn.

En dáár, waar zulke handelingen plaats hebben, durft men op militaire geest en krijgstucht roemen!

's Gravenhage, den 30sten Januarij.

Gisteren is de commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het ontwerpen van een adres aan den Koning vergaderd geweest. Men verwacht in de eerste dagen geene openbare zitting, zeker niet vóór dat het punt van het adres zal zijn afgehandeld.

Morgen, omtrent ten acht ure, vertrekken van hier naar Breda onze heeren Ambassadeurs.

Gisteren in den vroegen morgen is een courier met Londen vertrokken met depeches van ons gouvernement. — Des avonds is er een courrier uit Brussel aangekomen bij den Engelschen ambassadeur, die gemelde stad den 28sten des avonds ten 8 ure had verlaten, op welken tijd de verkiezing van het hoofd van den Belgischen staat nog niet had plaats gehad.

De vrijwillige giften, ten behoeve des vaderlands, beloopen reeds circa 4 millioenen guldens.

De parlementair naar Maastricht, kapitein *Fortner*, is met depeches voor de regering van den opperbevelhebber dier vesting, den luitenant-generaal *Dibbets*, alhier aangekomen.

BELGIE.

Brussel, den 28sten Januarij.

In de heden gehouden zitting van het nationaal congres van den 26sten (*van de eerste helft is ons het verslag niet geworden*) zijn de deliberatien over de constitutie voortgezet.

[*Extract uit de negenentwintigste zitting van het nationaal congres van den 27sten Januarij* 1831.]

Twaalf à dertienhonderd inwoners van Brussel, Yperen, Antwerpen, Gent, Ath, Dinant, Namen en Icelles willen, dat het congres den hertog *van Leuchtenberg* zal verkiezen.

Het woord is aan den heer *Le Hon*, tot het uitbrengen van het beloofde rapport op de onderscheiden petitien wegens de keuze van het opperhoofd voor den staat.

Zie hier een overzigt over die onderscheiden petitien: Voor de zuivere en eenvoudige vereeniging met Frankrijk, twaalf à dertienhonderd ingezetenen, meestal van Yperen. — Tegen die vereeniging, zestig ingezetenen van Brussel. — Voor den generaal *Lafayette*, een rekest. — Voor den generaal *Fabvier*, een rekest. — Voor den generaal *Sebastiani* of voor den burggraaf *de Chateaubriand*, een rekest. — Voor den prins *de Carignan*, een rekest. — Voor den hertog *Karel van Oostenrijk*, een rekest. — Voor den baron *de Sirlet de Chokier*, een rekest (eenige stemmen: *geapplaudiseerd*). — Voor den heer *Charles Rogier*, een rekest. — Voor den paus, een rekest (*gelach in de vergadering*). — Voor den heer *Felix de Mérode*, een rekest. — Voor een inlandsch vorst, ongeveer even wien, 105 rekestranten. — Voor prins *Otto van Beijeren*, drie rekesten. — Voor den hertog *van Reichstad*, drie rekesten. — Voor den prins *van Salm-Salm*, 268 rekestranten. — Voor den hertog *van Nemours*, 600 rekestranten. — Voor koning *Lodewijk Philips*, met een onderkoningschap, 506 rekestranten en voor den prins *van Leuchtenberg*, 3,527 rekestranten.

De heer *Osy* stelde voor, om wegens alle die petitien, strekkende tot eene zuivere en eenvoudige vereeniging met Frankrijk, tot de orde van den dag over te gaan, welk voorstel van alle kanten gekapitteerd werd.

(*) Het is misschien niet onbelangrijk te weten, dat dit *Caster* een kasteeltje is, gelegen op den *St. Pietersberg* of den linker oever der *Maas*. Het is aan [illegible] geworden, door de tegenwoordige Excellentie *Ch. de Brouckere*, ter gelegenheid van aangenaam buitenverblijf aan den vader van 's Jonkheers echtgenoote, den Graaf *het Visschers*. Welligt heeft deze bijzonderheid het verzuim of [illegible] voor de heeren Belgen nog vergoelijkend.

De heer *David* begreep, dat de daad van vereeniging met Frankrijk, eene daad van onafhankelijkheid van de zijde der Belgen zijnde, gevaarlijk tegen eenig besluit van het congres stuitte.

De heer *Jottrand* was voor de orde van den dag. Wij hebben de onafhankelijkheid van België gedecreteerd, zeide hij en eene vereeniging met Frankrijk zou deze onafhankelijkheid vernietigen.

De heer *de Haerne* was van hetzelfde gevoelen en verklaarde vervolgens, dat hij in het eerst voor een inlandsch Prins was geweest, maar naderhand van gevoelen veranderd was en nu voor den hertog *van Leuchtenberg* zou stemmen. Een der tribunes gingen kreeten van *Bravo! Bravo!* op.

De president: Morgen zullen de discussiën over de keuze van een opperhoofd van den staat plaats hebben, en daar die dag een plegtige dag wezen zal (hetgeen ik hier zeg is eene *beleefdheid* en de vergadering, een *bevel* voor de tribunes) een dag, die misschien nooit terug zal komen, zoo meen ik u alleen te moeten vermanen, om stil en bedaard te blijven en alle teekenen van goed- of afkeuring daar te laten.

Na veel over en weder sprekens werd besloten, wegen de petitie, houdende verzoek tot eene vereeniging met Frankrijk, tot de orde van den dag over te gaan, en alle de overige rekesten op het bureau der inlichtingen neder te leggen.

De heer *Jottrand* drong hierna aan op de behandeling der petitie van eenige leden der Israelitische godsdienst, verzoekende, dat ook hunne leeraren, bij het budget, uit landskasse mogten betaald worden, waar op de heer *de Pelichy* aanmerkte, dat de 2de paragraaf van het achtste artikel der constitutie, waarbij de traktementen der leeraren of bedienaren van alle geloofsbelijdenissen hun *allen* gewaarborgd worden, voldoende was, en de heer *Barthelemy* vond, dat men alzoo wachten moest, tot dat dit artikel in deliberatie kwam. Daar er verder over deze zaak niet gesproken werd, werden de deliberatien over het budget voortgezet en ditmaal vreedzaam voortgezet; want, dat een dronke kerel op de tribune, welke dan ook dadelijk weg gebragt werd, midden onder dezelve, *leve Napoleon* riep, dergelijk iets is niet buitengewoon. Wij besluiten dit verslag met te zeggen, dat het 8ste artikel voormeld handelende over de traktementen der geestelijken, uit hoofde *der enorme bezoldigingen*, welke sommige bisschoppen genieten, voor als nog niet afgehandeld is geworden, maar nader in deliberatie zal worden gebragt en dat het 9de artikel, luidende: » De publieke schuld wordt gewaarborgd" uit de constitutie geschrapt is. Eenige stemmen vroegen, toen dit artikel gelezen werd, waarin die schuld bestond? Waarop de steeds grappige president de vergadering helder aan het lagchen hielp met te zeggen, *dat hij het zoo waar niet wist!*

— Het gerucht heeft zich verspreid dat de generaal *Mellinet*, geen acht slaande op de bevelen hem, ten gevolge van het protocol van 9 januarij, gezonden, met zijn leger nog dezelfde stellingen voor Maastricht inhield, besloten om, ondanks den wapenstilstand, de vijandelijkheden voort te zetten. Wij ontvangen heden twee brieven, die over die zaak meer licht verspreiden, de een van gemelden generaal, geschreven aan den generaal *Daine*, in date 22sten dezer, uit zijn hoofdkwartier te Fauquemont. Wij haasten ons het volgende er uit mede te deelen:

» Ik beveel geene *automaten*, die naauwkeurig de gegeven beweging opvolgen; de *burger soldaten*, aan wier spits ik sta, kennen de uitgestrektheid hunner *pligten*, zoo wel als die hunner *regten*, en zoo hunne gevoelens met de mijne niet overeenkwamen, dan zou ik hunner niet waardig zijn; nooit dan door *overtuiging* derhalve, kan ik van hen *gehoorzaamd* worden. Ik verzoek u dan ernstig, mijn generaal, mij den tijd te gunnen om hen te overtuigen van de *noodzakelijkheid der voorgenomene beweging* voor het welzijn van het leger en het heilrijke vaderlands bevolen is geworden. — Hoe het ook wezen mag, laat ons een redelijken tijd nemen waarin alles kan geschikt worden. Uwe vaderlandsche gevoelens zijn mij bekend en ik denk dat gij aan de beschikkingen, tot het in bezit nemen der militaire linie, en het achterdeel der puntes, die ik bezette, met behoud van de hoogten (*zoo voordeelig bij eenige voorval*) die Maastricht tot op hijna twee uren afstands dier plaats in bedwang houden, uwe goedkeuring hechten zult. Ik heb de innige en vaste overtuiging dat het overschrijden dier linie eene opoffering van *België en het leger* zouden wezen, terwijl wij tot deze militaire linie welkomen gewettigd zijn."

In het antwoord van *Daine*, op dezen brief aan *Mellinet* geschreven, komt voor: » *Ik hecht*, mijn waarde generaal, *mijne goedkeuring aan de beweging, welke de moeijelijke omstandigheden waarin gij u bevindt, u voor het oogenblik veroorloofd hebben te doen.* Ik verzoek mij uwe nieuwe stellingen naauwkeurig te willen opgeven."

— De *Belge* heeft moeite om te gelooven, dat de burgerwacht eene poging zou hebben willen aanwenden om het congres tot de keuze van een vorst te noodzaken en dus de vrijheid der beraadslagingen schenden; zulk een aanslag, zegt hij, zou de ontbinding van alle magten ten gevolge hebben, ons in de vreesselijkste anarchie storten en de ontbinding van het vaderland veroorzaken.

— De heer *Wauthier*, Volksafgevaardigde der provincie Luxemburg, is naar de *Némouriéres*, in de volgende week zal zij gezonden worden, volgens het tarief, voor drie gulden per uur.

— Het schijnt, dat de goede Brusselaren, bij hunne laatste ovatie, den prins *Karel van Lotharingen* voor den hertog *van Leuchtenberg* genomen hebben. Althans het is zijn portrait geschilderd in zijne jeugd en in het kostuum van dien tijd. De schilder, verlegen om het portrait des hertogs *van Leuchtenberg* te improviseren, zal dat van den eersten jeugdigen vorst, hetwelk hij onder de oogen kreeg, maar tot voorbeeld genomen hebben.

Nog fraaijer is de historie met het portrait van prins *Otho*. Toen deze voor een dag de eer der volksgunst genoot, was zijn portrait overal te vinden. Maar het opmerkelijkste daarbij was, dat men onder hetzelfde borstbeeld, aan de eene zijde las: *Otto van Beijeren* en aan de andere: *de Jonge Lambert Monsart*. Hier had de lithograaf niets anders te doen, dan de eene naam voor den anderen te verwisselen.

FRANKRIJK.

Paris, den 24sten Januarij.

De generaal *Flahaut* is, den 22sten dezer, als courier, naar Londen vertrokken. Hij reist met den grootsten spoed. Zijn vertrek heeft te gelijker tijd met dat van den heer *Lamarstine* naar Brussel plaats gehad, daar is reden te gelooven dat beiderlei reizen betrekking hebben op schikkingen wegens België, tusschen Frankrijk en Engeland beraamd.

— In ons dagblad *le Globe* wordt het volgende gevonden:

» Zie hier de geruchten, welke wegens den uitslag van den laatsten raad van ministers in omloop zijn: De maarschalk *Soult* zou, naar men zegt, de eenigste zijn geweest, die voor de vereeniging van België met Frankrijk zou gestemd hebben; alle anderen zouden zich daar tegen hebben verklaard; men gaat zelfs zoo verre van te spreken van eene verdeeling van België tusschen Frankrijk Engeland, Holland en Pruissen."

Dat dagblad is het eenige niet, hetwelk geruchten van dien aard verspreidt. *Le Temps*, welke heden het vertrek naar den heer *Flahaut* naar Londen met eene buitengewone zendingsreis aankondigt, zegt dat de eenige te kiezen partij de verdeeling van België, tusschen de groote mogendheden, welke betaelve omringen, wezen zou.

De *Courrier* en *le Journal des Débats* willen de vereeniging van België met Frankrijk, en spreken van het afbrokkelen van Europa, volgens het ontwerp van den heer *Canning*.

Zoo men zegt, worden er groote gevolgen van de zending des heeren *Flahaut* verwacht. Ostende, Antwerpen, Gent en Brugge zouden tot vrijsteden worden verklaard en gevolgelijk Engelsch worden. Luxemburg zou aan Pruissen en het overige aan Frankrijk komen. Men hoopte echter tijd te winnen en den uitslag der keuze van eenen souverein door de Belgen te vermijden.

— Wij lezen in een blad, hetwelk vertrouwelijke berigten en officiele mededeelingen van het gouvernement ontvangt, het geen volgt:

» Het gerucht heeft geloopen, dat de meerderheid der ministers in dezelfs zitting van heden, de vereeniging van België met Frankrijk zou besloten hebben. *Dit gerucht is niet waarschijnlijk*, alle waarheid der zaak is, dat men zich, in dien raad, uitsluitelijk met de belgische zaken bezig houdt, dat er geene bepaalde gesprekken en correspondentie over dat onderwerp plaats hebben, zonder dat het gouvernement regt heeft, om zich alzoo de overtuiging van den volk toe te eigenen en het fransche gouvernement, hoezeer dit ook ander, tot dergelijke cuvaldaad genegen is, *moet geloven*, dat noch de burger-koning, noch diens ministers der in de gedachten hebben, om *alléén* het lot van België te beslissen.

» Het gerucht van eene vereeniging van België met Frankrijk heeft onderscheiden, zoo door de belgische, als door de fransche bladen, publiek gemaakte artikelen, allen in den zin van deze vereeniging voorgebragt. *Een dergelijk resultaat is waarschijnlijk*, ja zelfs het eenige met reden mogelijke. Zie hier echter de beweegredenen tegen deze vereeniging en de onderscheiden kansen van oplossing, welke het belgische vraagstuk kan hebben: (*wij zullen dezelven in ons volgend nommer mededeelen.*)

— Gisteren avond werd er in eenige politieke kringen gesproken van eenen brief des hertogs van Leuchtenberg, in zeer edele en verheven bewoordingen vervat en gericht aan een man, die een der vornehendste posten van het duitsche rijk bekleedt. De hertog verklaart in dien brief, dat hij Frankrijk te zeer bemint, om ooit te

kunnen besluiten, voor hetzelve een voorwerp van ongerustheid of verdeeldheid te worden en hij eindigt denzelven met te verklaren, dat hij de kroon van België niet zou aannemen, zelfs in geval het congres hem dezelve opdroeg. Deze brief is van den 19den dezer en men weet, dat het congres op den 28sten de zaak beslissen moet.

De fondsen stonden, ter beurse van den 24sten, als volgt: de 5 pct. op 61 7/8, de 5 pCt. 93 1/4.

Zie hier eenige zinsneden uit de ontwikkeling van het voorstel van den heer *Barthelemy c. s. (In een vorig nommer toegezegd.)*

» Mijne heeren, het voorstel, dat wij de eer hebben u te doen, om namelijk den hertog *van Nemours* tot den belgischen troon te roepen, is veroorzaakt door den drang der omstandigheden, in welke wij geplaatst zijn.

» Men dringt op de verkiezing des hertogs *van Leuchtenberg* aan, in weerwil van den tegenzin van Frankrijk, om hem te erkennen, en plaatst ons, op die wijze, in eenen staat van vijandschap en opdankbaarheid jegens *onzen éénigen bondgenoot*, men brengt het aanstaande slagveld op onzen bodem, ziet van al de voordeelen af, welke Frankrijk ons kan aanbrengen en offert onze zedelijke en materiele belangen op aan het ijdele denkbeeld van een opperhoofd onzer eigene keuze te hebben, een opperhoofd zonder eenige ondersteuning en dat verpligt zou zijn, om, wilde hij ergens eenige ondersteuning vinden, zich in de armen der vijanden van onze instellingen te werpen.

» Wij ontveinzen niet, mijne heeren, dat ons eene weigering kan ten deel vallen; maar is de reeds eene maand geleden gedane weigering, wel ernst geweest? Neen, mijne heeren, dezelve was zuiver betrekkelijk, ik durf zelfs zeggen, dat zij geenen wezenlijken grond had.

» Inderdaad, welke zijn de bewegredenen van deze weigering? De vrees voor eene herleving van staatzuchtige voornemen; de vrees, om opnieuw oorlog te verwekken, door zeer gegronden dan den dag te leggen.

» Maar, mijne heeren, hoe zou men Frankrijk van staatszucht kunnen beschuldigen, na al wat het verrigt heeft, om ons voorstel van de hand te wijzen? Zoo het toegeeft is zulks zekerlijk uit genegenheid, om aan onze verlangens te voldoen, uit zucht voor ons belang en gezindheid, om dezelfs staatzucht te voldoen. Indien het, zeg ik, ons gehoor geeft, moet het zulks, om ons den vrede te schenken en de oorzaken uit den weg te nemen, welke tot voorwendsel zouden kunnen strekken, om dien van Europa te verstoren.

» Ik zeg, een voorwendsel, want de keuze van eenen jongsten zoon uit het huis van Frankrijk tot vorst van België kan nooit, door niet eenen publicist, beschouwd worden als van eenen aard zijnde, om de geringste stoornis in het evenwigt der mogendheden te kunnen veroorzaken.....

» Is dan het bezit van België voor eenen prins van het huis van Frankrijk eene zoo buitengewone zaak, dat zij van eenen aard is, om onrust te baren? Heeft het huis van Bourgondie, de jongste tak van het huis van Frankrijk, niet lange jaren België bezeten, zonder andere omwentelingen, andere verdeeldheden te baren dan binnen Frankrijk zelven?

» Ware het, gelijk tijdens de regering van *Lodewijk XIV*, het geval, om, in een zelfde geslacht, de beide aanzienlijkste monarchien van dien tijd te vereenigen, dan ware de ongerustheid van Europa begrijpelijk zijn, maar nog eens, wat is er, ten gevolge van den oorlog over de successie tot den Spaanschen troon gebeurd? Het huis van Bourbon is in het bezit der beide monarchien gebleven, in weerwil der door *Lodewijk XIV* geledene nederlagen, en wat geschied er heden? De beide huizen van Frankrijk en Spanje zijn in eenen staat, die na aan dien van vijandelijkheid grenst. Kunnen dan de groote mogendheden, met betamelijkheid, Frankrijk ontzeggen, hetgeen zij voor hen zelven hebben genomen. Heeft Oostenrijk dan niet eene menigte vorsten in Italie, ja zelfs tot op de Fransche grenzen, in zijn bondgenootschap?

» De vrees van eenen *Buonaparte* te zien herboren worden dan eene regtvaardige en wettige reden, om Frankrijk voor altijd uit te sluiten en in staat van vijandschap met Europa te verklaren, iedere reis, dat het een verbond met eenen naburigen staat mogt aangaan, een verbond, zuiver gegrondvest op de gemeenschap van materiele en zedelijke belangen.....

» Gij ziet derhalve, mijne heeren, dat de aangekondigde weigering alleen veroorzaakt is door den loffelijken wensch, om den vrede te bewaren, dat, indien Frankrijk den vrede niet kan behouden dan op voorwaarde van geen bondgenootschap met deszelfs naburen te mogen sluiten, dan zijn en Koning en volk verpligt, om tegen eene zoo vernederende voorwaarde op te staan.

Dit besluit van den kant van Frankrijk zou daarenboven slechts de ontknoping van hetgeen tegen de beide volken beraamd wordt, een weinig verhaasten.

» Mij blijft thans overig, van de afzonderlijke belangen van Engeland te spreken, hetwelk wij zekerlijk geen opmerk hebben te beledigen. Ongetwijfeld heeft Engeland langen tijd gevreesd, de haven van Antwerpen in handen van deszelfs vijanden te zien, uit hoofde van het gemak, om oorlogsvloten in dezelve te bouwen. Maar waarom zou België niet plegtig verklaren, dat die haven nooit tot dat einde bestemd zou worden; dit zou zelfs geen offer wezen; maar al ware het ook eene opoffering, dan zou deswegens nog niet te aarzelen zijn, want Engeland, Frankrijk en België moeten, in de omstandigheid, waarin zij zich, door de vergrooting van Rusland gebragt en bedreigd zien, zich naauw aan elkander verbinden, ten einde hunne instellingen en materiele belangen te kunnen behouden. De belangen van Engeland zullen niet gekrenkt worden, tot welk Huis ook de Vorst behoort, dien België zal kiezen, wanneer de haven van Antwerpen voor deszelfs ingezetenen, zoo wel als voor alle natien opengesteld zal zijn, wanneer deze hetzelve nuttig kan wezen, zonder het ooit te kunnen schaden.» . . . . . .

— Wij trekken het volgende artikel, *Staatkundige mengelingen*, *België*, betiteld uit een der geachtste Fransche dagbladen over:

Onze roemrijke omwenteling. Zie daar het gewijde woord onder de volken, welke, door middel van eenen opstand, geslaagd zijn, om zich van hunnen Souverein te ontdoen; de Belgen bedienen er zich van, gelijk de anderen. Wij willen, dewijl de zaken alzoo gelegen zijn, eens den roem, dien zij daardoor behaald hebben, van nabij gade te slaan. België is geen dier landen, welke, sedert dat de barbaren, onze zeer doorluchtige voorvaderen, de beschaving, welke wij tegenwoordig bezig zijn te volmaken, te gemoet zijn gesneld, in hun geheel gebleven zijn. Neen, het is, met betrekking tot andere volken, geworden, hetgeen, met betrekking tot de personen, de menschen zijn geworden, welke verscheiden gouvernementen gediend hebben; het heeft opvolgelijk eenen iegelijk toebehoort, dat hetzelve, tegen alle gewoonte aan, in het geheel niet tot eer gestrekt heeft. . . . Eindelijk zijn de dagen van roem voor dat land aangebroken. België heeft het geheel aardrijk doen weten, dat het thans onafhankelijk is, dat het eerstelijk eene constitutie voor zich zelven vervaardigen en zich vervolgens eenen meester zoeken zou. Wat de constitutie aanbelangt, dit spreekt van zelf: daar zijn zoo vele en zulke volmaakte constitutien, dat het thans een volks-spel geworden is, er eene te maken, maar de accessoire monarch, welke het gebruikelijk is, daaraan te doen kleven, is niet alteos voorhanden en het is zelfs eenigzins zeer moeijelijk, om er zich een' aan te schaffen.

Het belgische volk heeft dan aan onderscheiden deuren moeten aankloppen. Oostenrijk, dat een goed gelegen hart heeft gevonden, dat het overgenoeg gelijk heeft aan menschen, van welke de brave, voorzigtige, weldadige *Maria Christina* niets heeft kunnen maken dan opstandelingen. Engeland, het is waar, bezit eenen duren, kostbaren prins, welken het volgaarn aan de Belgen zou hebben afgestaan; maar dit gelijkt noch hem, noch de Engelschen, noch Frankrijk. Ja, dat Frankrijk heeft ook nog wel eenige prinsen, en tegenwoordig is ieder zulk een lief hebber van regeren, maar van deze wil Engeland niets weten. Kortom, België heeft ook wel inlandsche rassen, die volkomen gereed en genegen zijn, om zich te laten kroonen, maar daar niemand profeet in zijn eigen land is, maakt men te Brussel ook niet veel werk van vorsten, die België voortbrengt. Waarlijk de zaak heeft groote zwarigheid in.

Het roemrijke België zendt dan Courriers naar alle landen af, vooreerst, om te ondertasten of het wel indedaad onafhankelijk is, ten dat de Belgen wel is waar stellig geloven, maar waarvan zij echter niet ten volle zeker kunnen zijn, voor dat het zulks bevestigd zal zijn geworden. Hunne agenten hebben ook in last, om te ondertasten of het souvereine volk zich tot eene republiek zou mogen constituëren; maar het Congres te Londen krijgt rimpels in het voorhoofd, zoodra het daarvan hoort en verklaart aan dat van Brussel, dat daarvan niet meer moet gesproken worden. Maar, zeggen de Belgen, wij kunnen dan ten minste eenen Koning kiezen? Ongetwijfeld, antwoorden al de mogendheden; zulks is een onverjaarbaar regt: de hemel behoede ons, u hetzelve te willen betwisten. Kiest onzen prins, zegt Engeland. Dit kan mogelijk, aangezien Frankrijk dien niet wil. Indien Frankrijk eenen prins wilde geven? — Wij leveren geene prinsen, zegt er van het Palais-Royal geantwoord, wij kweeken slechts Burgerkoningen; Engeland moet de Koningen leveren. — Wel aan dan, neem ons aan, gelijk ons in uwe republikeinsche manifesten, en — dat zullen wij nimmer doen. — Niettegenstaande dat wij eens zien, men zou u

wel eens daartoe kunnen noodzaken, antwoorden de vergramde Belgen. Maar, dat zij voor het oogenblik zoo, zullen wij dan ten minste grenzen hebben? Zeer zekerlijk — Zullen wij over de Schelde komen? — Even zoo gemakkelijk als over de Lijs — Maar wanneer? — Zoodra de Hollanders er in zullen toestemmen. — Lieve hemel, wat is het moeijelijk, eene *roemrijke revolutie* ten einde te brengen!

Zoodanig is de toestand van het Belgische volk, men oordeele of het regt heeft, roem op deszelfs revolutie te dragen! Nog zoo kort geleden rijk, gelukkig, vreedzaam, over al de groote belangen van Europa geraadpleegd, had het van niemand iets te vragen dan van den koning der toenmalige Nederlanden. Thans dingt het af van alle souvereinen en kan er zelfs niet toe geraken, om eenen vorst te vinden, die het wil regeren. België is tot het uiterste gekomen, om zich even als eene lichtekooi, aan alle kleine vorsten aan te bieden; het ontvangt brieven en portretten van dezelven; maar de groote vorsten bezigen eene gestrengheid jegens dat volk, welke door deszelfs ondankbaarheid jegens de Nassaus gerегtvaardigd wordt. Wanneer zijn senaat spreekt van den hertog *van Leuchtenberg* te kiezen, wordt er gezegd: daar moet gij niet aan denken; — wordt er van den heer *de Merode* gewaagd, dan trekt men den neus op, — van den heer *Rogier*, — hij wordt uitgelachen, — maar wie zullen wij dan tot koning hebben, roept de achtbare vergadering? — Nu toont men haar, om hare wanhoop te doen bedaren, van verre prins *Otto*, welke haar echter klein, zeer klein, voorkomt.

Aan N. N., schrijver van een artikel in het Advertentie-Blad van Zaturdag, ll., voorstander van niets dat naar ligtzinnigheid ruikt, doch een krachtig tegenstander van Comedien, Concerten, Casino's, enz. in plaatsen in staat van Beleg.

Ga voort, edele man, op uwen ingeslagen weg; ijver voor de goede zaak; zulks staat U schoon, schooner dan de fraaiste vederen die den paauw versieren. Weg met comedie's, concerten, casino's en al wat met com, con en cas begint. Of die heeren schutters, in Breda b. v., daar al als here en wakere zoonen van *Mars*, als edele telgen van Oud-Nederland, hunnen pligt betrachten, dat alles doet niets, ter wereld niets. De *Ligtzinnigheid* moet er niet bij zijn. De brave schutter moet, na alle doorgestane koude en kommer, zijn troost .... in ijne cazerne zoeken, demoedig zijn hoofd op zijne matras nederleggen. Maar, foei welk eene schande, in plaats daarvan begeeft hij zich naar ... het ca..si..no, en hoe dikwijls wel naar die ligtzinnige plaats?... Wel vier MALEN IN EENEN WINTER!!! Het is wel waar, daar kunnen zeer zedige jongelingen komen, maar die van de militaire academie overgebleven Belgische leeraars bederven het spel. Ihe spreken fransch, ja wel. *Bon ton* heet zulks en wat niet al meer.. En dat getal leeraars is zoo geducht groot! Groot!!... hoeveel denkt gij wel? Wel twee denkt gij, neen vriend! Ik geloof één, maar dir spreekt liefst geen fransch, dat verzeker ik u, hoezeer hij galant, zeer galant is. Met een woord N. N., ik ben het met u eens; gij zijt geen Bredanaar, vertrouwt u daar ganseh niet en woont er dus ver af!! gelukkig, want wie weet hoe los gij wierd. Men hragt u naar de casino's, en dan.. dansen man, dansen! Thans zit gij kalm bij uwen zedigen haard, de japon om de lendenen, de krulparuik op het hoofd, de pantoffels aan, een oud vaderlijk pijpje in den mond en leest met kalm genoegen, bevrijd voor alle briganda (die het ligtzinnig volk echter wel beteugelen zullen) voor alle snaphaanschoten, tienponders en houwitzer-kogels, ja, voor alle ligtzinnigheid, die den mensch zoo koud laat. Stook uwen haard, mijn vriend, philosopheer voort, blijf kalm en gelaten: *buiten u en uws gelijken wordt het vaderland gered.*

LETTERKUNDIG BERIGT.

Het Vaderland en het vereenigd Nederland, van wijlen J. F. Martinet, *thans bevattende eene volledige aardrijks- en geschiedkundige beschrijving der 17 Nederlandsche provincien en van het Groothertogdom* Luxemburg. *Derde zeer veel vermeerderde en geheel op nieuw bearbeidde druk. Eerste deel (aardrijkskundige). Met platen en kaarten.* Te Zalt-Bommel *bij* Jon. Noman en Zoon 1830, *in* 8°. *gr.* 246 *bladz. de prijs is* . . *f* 1-80

Deze beide werken van den verdienstvollen, ons door den dood ontrukten Martinet, waren door aankoop het eigendom geworden van de heeren Noman en Zoon, welke, daar beide deze werken weldra geheel uitverkocht waren, aangespoord werden om dezelven te herdrukken, en in een werk te vereenigen. De veranderingen in de staat- en aardrijkskundige gesteldheid, welke toenmaals nog in ons vaderland bestonden, noopten deze uitgevers dit werk geheel nieuw te doen omwerken, en er eene goedkoope uitgave van te maken, ten einde hetzelve voor elk verkrijgbaar te stellen. — Eene goede beschrijving van het toenmaals nog vereenigd Nederland, bleef nog te wenschen overig. Deze onderneming was dus zeer doelmatig en beloofde een goed debiet, vooral, daar hetzelve ons *met de geheele gesteldheid onzes vaderlands, zoo ten aanzien van het merkwaardige in de steden en op het platte land, als met betrekking tot den regeringsvorm, den burger- en kerkstaat, de zeden, de gewoonten, den handel, de voortbrengselen, de fabrijken en meer aangelegenheden van ieder stad en provincie*, bekend moest maken.

De veranderingen die in de staat- en aardrijkskundige gesteldheid van ons vaderland, ten gevolge der ontstane onlusten in het Zuidelijk gedeelte van het rijk, waarschijnlijk zullen plaats hebben kan echter, naar onze gevoelens, geen oorzaak zijn, deze nuttige onderneming te staken, welke zoo doelmatig en goed begonnen was, wij durven dus de uitgevers, in het belang van het Nederland letterlievend publiek, uitnoodigen dezelve voort te zetten.

Dit eerste deel, waarin de schrijftrant van den heer Martinet gevolgd, is verdeeld in vier *samenspraken*, bevattende eene *inleiding*, over de provincien *Holland* en *Noord-Holland*, benevens een uittreksel uit de *geschiedenis der Noordelijke provincien.*

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, zullen op Donderdag den 10den Februarij 1831, des middags ten 12 ure, ten Stadhuize aldaar, in het openbaar aan den Minstdoende Aanbesteden:

De LEVERING van 200 KAPOTJASSEN *voor de Dienstdoende Schutterij, volgens het bestaande Model voor de Troepen.*

Zullende de Kondition, alsmede gemeld Model, inmiddels dagelijks (uitgenomen Zon- en Feestdagen), op de gewone uren, voor de Gegadigden, ten Stadhuize ter visie voorhanden liggen.

Breda, den 27 Januarij 1831.

Ter Ordonnantie van BURGEMEESTER en WETHOUDERS voornoemd;

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUKES.

---

* * In den Almanak voor Hollandsche Lijggeestigen voor 1831, worden de volgende eigenschappen van den Noord-Nederlandschen Landaard opgegeven:

» Hollandsche Regtschapenheid;

» Zeeuwsche Roudheid;

» Geldersche Gulheid;

» Vriesche Opregtheid;

» Groninger Ongemaaktheid;

» Overijsselsche Gemoedelijkheid; en

» Utregtsche Dolligheid.

Ter aanvulling van het ontbrekende in bovengemelde opgave, is thans bij de Boekhandelaars VAN GOLICK en HEEMANS, te Breda, van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

Noord-Brabandsche Lijfzaamheid, prijs 20 Cents.

Door bovengemelde Boekhandelaars, in naam E. E. Burgemeester en Wethouders der stad Breda, op den 24 Januarij 1831, ter vertaling in het Nederduitsch aangeboden:

Traité élémentaire de Statique à l'Usage des Ecoles de la marine, par G. A. SPERLING MONGE.

---

* * Bij D. H. VAN DER SCHEER te *Koevorden*, en * gedrukt, bij de Heeren BROESE & COMP. te *Breda* en verder alom te bekomen:

I. ALMANAK VOOR MILITAIREN 1831 *met het portrait van den Generaal Baron* D. H. CHASSÉ. . . . . *f* 1-20.

II. Hetzelve verguld op snede en in Koker . . . . 1-90.

III. *Prospektus van inteekening op een* RIVIER- en BERGKAART waar van de prijs voor ieder kaart op *f* 1,00 bepaald is. De inteekening is open gesteld tot den 1 Jan. 1831.

De Bredasche Courant verschijnt van 2 Januarij 1831, vijf malen in iedere week; te weten: des Zondags, Dingsdags, Woensdags, Vrijdags en Zaturdags. Hiervan worden gezegels 3 nummers op hoele vellen uitgegeven. De prijs is, franco per post, door het geheele Koninkrijk *f* 6,00 in de 3 maanden. Alle advertentien, behoorlijk op formaat zegel gesteld, worden geplaatst tegen 20 Cents per regel. Alle inzendingen geschieden franco aan de uitgevers van gemelde Courant.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.